

ZPRÁVA O ČINNOSTI MUZEA BRNĚNSKA ZA ROK 2011

ÚVOD

Muzeum Brněnska sdružuje pět poboček, tři muzea a dva památníky:

- **PODHORÁCKÉ MUZEUM**

Porta coeli 1001, 666 02 Předklášteří

Muzeum sídlí v budově proboštství Cisterciáckého opatství Porta coeli, Předklášteří; areál kláštera je od roku 2010 Národní kulturní památkou.

- **MUZEUM V IVANČICÍCH**

Široká 1, 664 91 Ivančice

Kanceláře muzea sídlí v pronajatých prostorách v Ivančicích, sbírkové předměty jsou převážně uloženy v depozitářích v komplexu benediktinského kláštera v Rajhradě, výstavy se konají, po omezenou dobu v roce, v galerii Památníku Alfonse Muchy v Ivančicích.

- **MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH**

Masarykovo nám. 18, 664 51 Šlapanice

Muzeum sídlí v pronajatých prostorách někdejší scholasterie ve Šlapanicích, sbírkové předměty jsou uloženy v budově muzea na Masarykově náměstí, v depozitáři na ulici Brněnské a v pronajatých prostorách místní Orlovný na Masarykově náměstí.

- **PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU**

K Mohyle míru 200, 664 58 Prace

Pobočku tvoří samotný památník a muzejní objekt s přístavbou – výstavním pavilonem, sbírka je uložena v depozitáři v budově Muzea ve Šlapanicích na Masarykově náměstí.

- **PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ**

Klášter 1, 664 61 Rajhrad

Muzeum sídlí v komplexu benediktinského opatství; tamtéž jsou uloženy sbírkové předměty.

Organizační součástí památníku je také

- **KNIHOVNA MUZEA BRNĚNSKA**
- **KNIHOVNA BENEDIKTINSKÉHO OPATSTVÍ RAJHRAD.**

1. SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST

a) Sběrná oblast

V jednotlivých pobočkách muzea byla tradiční sbírkotvorná činnost prováděna v hranicích sběrného území; ty byly nově upřesněny v roce 2008. V obcích označených jako obce s „velkou“ mírou působnosti provádějí pobočky Muzea Brněnska *aktivní* sběr, v obcích označených jako obce s „malou“ působností provádějí sběr *pasivní*. Sběrná oblast poboček Památník Mohyla míru a Památník písemnictví na Moravě přesahuje území kraje, resp. není vymezena geograficky, nýbrž tematicky. Sběr se uskutečňoval v rozsahu podle jednotlivých fondů a podsbírek na základě posouzení odborných pracovníků. Sbírkové fondy byly doplňovány v chronologických a typově tematických řadách. Zejména v letním období pokračoval terénní výzkum – dokumentace života, krajiny, staveb, událostí a osob v regionu. Průběžně byla doplňována i fotodokumentace, písemnosti nesbírkové povahy.

b) Akvizice

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost při Muzeu Brněnska se sešel k jednání dne 7. června 2011 a schválil zařazení předmětů do sbírek, které byly získané nákupem, sběrem a dary. Projednal zařazení těchto předmětů pro:

Podhorácké muzeum

10 předmětů z měšťanské domácnosti v Tišnově (těžítka, dóza na cigarety, ozdobná jehlice v pouzdru, nábojnice s rytinou, svícen, sada dóz, cedník na čaj aj.), housle firmy F. V. Halouzka, Tišnov a skříň na potraviny (z továrny Diana v Předklášteří), celkem za 6.200,00 Kč.

Dále byly schváleny k zařazení do sbírky tyto dary: 140 kreseb E. Ranného st., dokumentace ke knize K. Krejčího a P. Kopečného „Da capo al fine“, malířská paleta a soubor 31 kreseb a grafik J. Zeithammela-Záhořanského a dalších 100 předmětů ze sběru muzea a 5 předmětů ze starého muzejního fondu.

Muzeum v Ivančicích

Poradní sbor dodatečně schválil nákup současné trojrozměrné pohlednice Ivančic (Palackého náměstí) za 30,00 Kč.

Dále byly schváleny k zařazení do sbírky dary: dřevěná lednička, několik předmětů z domácnosti, kuchyňský kredenc, fotoaparáty, části sokolského kroje aj. drobné předměty.

Muzeum ve Šlapanicích

Jedny dámské šaty (konec 30. let 20. stol.), dvoje společenské šaty (70. léta 20. stol.), jedny dámské svatební šaty (30. léta 20. stol.), celkem za 1.200,00 Kč.

Dodatečně byl schválen nákup knihy „Šlapanice 1990 – 2010“, 6 skleněných zásuvek do kredence (kořenek) a 12 současných pohlednic Šlapanic, celkem za 394,00 Kč.

Darem bylo získáno a dodatečně schváleno k zařazení do sbírky 19 dokumentů, oděvů a předmětů domácí potřeby.

Památník Mohyla míru

Olejomalba: Chromý, Památník Mohyla míru, olej na plátně, 35x49 cm, 20. léta 20. stol., cena 2.000,00 Kč.

Památník písemnictví na Moravě

Nejefektnějším ziskem, schváleným poradním sborem pro sbírkotvornou činnost v r. 2011, je soubor dopisů Alfonse Muchy (11 ks), 29 pohlednic A. Muchy, 3 přání s podpisem A. Muchy, 1 fotografie A. Muchy se společností v Ivančicích (originál) a cenných bibliofilů, vše za 89.689,00 Kč.

Dále je velmi rozměrnou akvizicí pozůstalost Vítězslava Gardavského, významného filosofa a literáta šedesátých let, ve sbírce bibliofilů je potěšitelný zisk prvního českého překladu Balbínova díla Diva Thursanensis. Pokračovala kompletace sbírky moravských bibliofilů a postupovalo i budování souboru signovaných knižních vydání.

Darem získal Památník několik desítek knih a publikací, několik set kusů dopisů moravských spisovatelů, kresby, sádrový odlitek busty A. I. Bláhy od V. Makovského aj. Rozpracováno je převzetí velké pozůstalosti básníka Karla Kapouna, ve stadiu jednání je převzetí literárních pozůstalostí Ludvíka Štěpána, Ivo Odehnala a významné sbírky prof. Stehlíka a ukázek ilustrací Valašských pohádek Libuše Šuleřové. Pokračovalo doplňování sbírky autorsky signovaných knih, bibliofilů a ex libris.

Celková částka za nákupy sbírkových předmětů do sbírek Muzea Brněnska za rok 2011 činila **99.513,00 Kč**.

c) Evidence a revize sbírek

Sbírkotvorná činnost přinesla v roce 2011 obohacení sbírek o 159 položek, které byly zapsány do sbírek a podsbírek Muzea Brněnska.

V závěru roku bylo muzeum zapojeno do přípravných prací na digitalizaci v rámci projektu Jihomoravského kraje. Svépomocí pokračovala fotodokumentace sbírkového fondu.

Na základě příkazu ředitele o periodické revizi v souladu se zákonem č. 122/2000 Sb. byly revidovány sbírky (podsbírkou) Podhoráckého muzea, Muzea ve Šlapanicích, Památníku písemnictví na Moravě a Muzea v Ivančicích.

Průběžně byly doplňovány písemností nesebírkové povahy do archivu a fotoarchivu.

V Podhoráckém muzeu (CES – MPŘ/002-05-06/141002)

- činil počet přírůstků celkem 81 položek;
- do II. stupně evidence bylo zařazeno 237 položek, z toho v podsбірce Historie 127, Nové dějiny 1, Výtvarné umění a umělecké řemeslo 109, Archeologie 249;
- elektronicky bylo v programu DEMUS evidováno 631 položek (celkem je jich takto evidováno 4 570) včetně podsбірky Archeologie (celkem je jich takto evidováno 2 998);

- byly vytištěny evidenční karty nových záznamů;
- v rámci periodické inventarizace byla revidována podsбірka Numismatika a podsбірka Rajhrad, celkový počet inventarizovaných sbírkových předmětů: 1 966 kusů;
- celkový počet položek sbírky: 30 625.

V **Muzeu v Ivančicích** (CES – MIV/002-05-06/139002)

- Počet přírůstků činil 1 položku (celkem jde o 61 předmětů);
- do II. stupně evidence bylo zařazeno 13 položek, z toho v podsбірce historické 2, v podsбірce keramiky 11;
- do programu DEMUS bylo z inventárních karet převedeno 1 826 položek (numismatika – 1 677 položek, keramika – 149 položek);
- v rámci periodické inventarizace byla revidována podsбірka numizmatiky a podsбірka nábytku, celkový počet inventarizovaných sbírkových předmětů: 1 784 ks,
- knihovnice Muzea Brněnska (Bc. Petra Křivová) pokračovala v katalogizaci ivančické sbírkové knihovny do knihovnického systému Clavius (celkem zkatologizováno 321 svazků), následně pořídila digitální fotografie vazeb a titulních stránek listů daných knih;
- celkový počet položek sbírky: 26 794.

V **Muzeu ve Šlapanicích** (CES – MŠL/002-05-06/138002)

- Činil v roce 2011 počet přírůstků 50 položek, z toho 3 předměty byly zakoupeny, 34 předmětů bylo získáno darem, ze starého fondu přibyly 3 předměty a sběr přinesl 10 předmětů;
- do II. stupně (a elektronicky v programu DEMUS evidováno) bylo převedeno 472 položek, z toho 332 bylo digitalizováno);
- v rámci periodické inventarizace byla revidována podsбірka Historie (3 583 položek);
- celkový počet položek sbírky: 23 925.

V **Památníku Mohyla míru** (CES – PMM/002-05-06/140002)

- Počet přírůstků se rozrostl o 1 položku;
- v rámci periodické inventarizace bylo revidováno 22 položek;
- počítačově byla zpracována v programu DEMUS 1 položka;
- celkový počet položek sbírky: 577.

V **Památníku písemnictví na Moravě** (CES – PPM/006-05-31/350006)

- Počet přírůstku se rozrostl o 26 položek;
- v rámci periodické inventarizace bylo revidováno 1 488 ks;
- celkový počet položek sbírky: 1 071.

Archeoložka Muzea Brněnska

- Počet akvizic: 1 (pozůstalost významného sběratele Václava Růžičky pro Podhorácké muzeum, ostatní akvizice byly z kapacitních důvodů pozastaveny);
- převedla do II. stupně evidence 1 položku archeologické podsбірky *Muzea v Ivančicích*;
- digitalizováno bylo 20 položek archeologické podsбірky *Podhoráckého muzea*, celkem je v DEMUSu pobočky evidováno 1 546 položek, dále bylo digitalizováno 273 položek a celkem je v DEMUSu 1 583 položek podsбірky *Muzea v Ivančicích*. V *Muzeu ve Šlapanicích* bylo digitalizováno 90 položek, v DEMUSu je evidováno celkem 1 600 položek pobočky;
- v rámci periodické inventarizace byla revidována podsбірka v Muzeu v Ivančicích, šlo o 153 ks.

Ke stanoveným termínům 15. 5. a 15. 11. 2011 byly na MK ČR nahlášeny příslušné změny – aktualizace (nová přírůstková a inventární čísla).

Celkový počet evidenčních čísel předmětů a jejich souborů k 31. 12. 2011 je **82 992**.

d) Konzervování a restaurování sbírek

V Muzeu Brněnska působí dva konzervátoři, konzervátor dřeva a kovu (ošetřování předmětů tímto pracovníkem je do určité míry omezeno pověřením funkcí bezpečnostního technika, kterou vykonává v kumulaci) a konzervátorka keramiky a skla.

Konzervátor dřeva a kovu ošetřil celkem 241 sbírkových předmětů, z toho 33 ks ze sbírky Podhoráckého muzea, 74 ks z Muzea v Ivančicích, 133 ks z Muzea ve Šlapanicích a 1 předmět pro Památník Mohyla míru.

Konzervátorka keramiky a skla ošetřila (resp. restaurovala) celkem 66 sbírkových předmětů, z toho 18 ks z Podhoráckého muzea, 20 ks z Muzea v Ivančicích, 28 ks z Muzea ve Šlapanicích.

Celkem konzervovali či restaurovali tito odborní pracovníci 307 předmětů. Jednorázové ošetření vytipovaných předmětů v radiační komoře firmy BIOSTER ve Veverské Bítýšce v roce 2011 neproběhlo.

Externě byly restaurovány 4 předměty: Volební plakát Národní obce fašistické, inv. č. ND 1488 (Sbírka Podhoráckého muzea), Sv. Petr a sv. Pavel, olejomalba Josefa Winterhaltera, inv. č. OT48, Čalouněná židle, inv. č. Náb.36 a kniha Jana Amose Komenského Orbis sensualium pictus z r. 1667, inv. č. IV/512 (Sbírka Muzea v Ivančicích). Mimoto byl v roce 2011 zadán k restaurování na Střední škole umění a designu a Vyšší restaurátorské škole Brno dřevěná truhlice ze sbírky Podhoráckého muzea. K restaurování dalších sbírkových předmětů, jejichž uskutečnění předpokládal plán Muzea Brněnska a jednotlivých poboček na rok 2011, nedošlo.

Celkové náklady na externí restaurování činily 174 008,00 Kč.

e) Uložení sbírek

V depozitářích všech poboček byl prováděn průběžný úklid, prováděny pravidelné odpočty a počítačové vyhodnocování naměřených hodnot teploty a vlhkosti vzduchu, kontrolovány hasicí přístroje. **Upozorňujeme, ne poprvé, na naprostý nedostatek depozitářů pro uložení archeologických sbírek. Pro příjem těchto sbírek bylo nutno vyhlásit „stop stav“ – problém však je natolik akutní, že bude nezbytné jej řešit v nejbližší budoucnosti!**

Podhorácké muzeum

Byl prováděn průběžný úklid a nově uloženy sbírkové předměty, byl vybudován nový dřevěný regál v depozitáři č. 5 a zahájena stavba velkého regálu ve velkém sále, kde budou ukládány sbírkové předměty velkých rozměrů. Pokračovalo ukládání podsbírký Rajhrad do depozitáře č. 6, v depozitářích č. 1 a 4 pokračovalo ukládání písemností archivu muzea, pokračovalo se v novém systému ukládání sbírek kovového charakteru v depozitáři č. 1. Prováděly se pravidelné odpočty a počítačové vyhodnocování naměřených hodnot teploty a vlhkosti vzduchu v depozitářích, kontroly hasicích přístrojů. Dále pokračovaly úpravy chodby před depozitáři č. 1 – 4 pro uložení velkých sbírkových předmětů a bylo provedeno zaplynování depozitářů proti hmyzím škůdcům a plísním (šlo o preventivní zaplynování celé budovy v termínu 26. – 28. 9. 2011).

Muzeum v Ivančicích

Téměř celý sbírkový fond je uložen v depozitářích v Rajhradě, v důsledku přestěhování téměř celého sbírkového fondu Muzea v Ivančicích do rajhradských depozitářů tak mají pracovníci ivančického muzea prakticky dvě pracoviště. V depozitářích v Rajhradě byly kromě evidence a revize sbírkových předmětů prováděny kontroly teploty i vlhkosti vzduchu a běžný úklid (úklid prováděly uklízečky Památníku písemnictví na Moravě), konstatujeme, že v depozitářích dochází během roku k velkým teplotním výkyvům. Ve dnech 14. 4. a 26. 9. 2011 bylo v depozitářích provedeno plynování. Rovněž zde proběhly pravidelné kontroly hasicích přístrojů a elektronického zabezpečení.

Muzeum ve Šlapanicích

V průběhu roku 2011 pokračovala celková reorganizace uložení šlapanických sbírek (přesuny mezi depozitáři muzea, Orlovny a Brněnské), jejímž cílem je optimalizace uložení sbírkového fondu. S ohledem na prostorové kapacity a personální obsazení šlapanické pobočky se jedná o dlouhodobý pracovní projekt, který byl v roce 2011 navíc zkomplikován výskytem plísně v depozitáři na Brněnské ulici.

V dubnu proběhlo plynování proti plísním a dřevokaznému hmyzu v depozitáři na Brněnské, v září pak následovalo plynování ve všech depozitářích muzea (Brněnská, Orlovna, muzeum).

Památník Mohyla míru

V uložení předmětů nedošlo v roce 2011 ke změně, záměr zřídit depozitář přímo v objektu muzea Památníku Mohyla míru byl odložen na rok 2012.

Památník písemnictví na Moravě

Sbírky jsou provizorně uloženy v knihovním skladu, který podléhá bezpečnostnímu režimu a je přístupný jen omezenému okruhu pracovníků, což ovšem plně neodpovídá muzejnímu standardu. Neexistence samostatného skladiště pro sbírky je závažným nedostatkem, který se zatím stále nedaří odstranit.

2. KNIHOVNY

Muzeum Brněnska spravuje knižní fond **Knihovny Muzea Brněnska**, registrovaný u MK pod ev. č. 6205/2005, a knižní fond **Knihovny Benediktinského opatství Rajhrad**, registrovaný u MK pod ev. č. 6206/2005.

- Nástupem nového pracovníka od počátku r. 2011 se vytvořil prostor pro restrukturalizaci pracovních úkolů. Mgr. Jiří David byl vedle knihovnické práce pověřen péčí o stále aktuálnější úsek digitalizace a IT. O tom, že toto rozhodnutí bylo správné, svědčí zavedení nové služby – digitalizace na objednávku, kterou využilo několik zahraničních institucí a která se do budoucna může stát významnou pomocí při digitalizaci knihovního fondu.
- Po celý rok probíhalo zpracování sbírkové knihovny ivančického muzea, jediné části knižního fondu Muzea Brněnska, jež dosud nebyla plně zpracována pro elektronický katalog.
- Badatelna památníku, která je využívána jak pro prezenční výpůjčky knih, tak sbírkových materiálů, zaznamenala 47 uživatelů a 796 knižních výpůjček (nejsou zahrnuty výpůjčky z příručních knihoven v pobočkách).
- Muzeum Brněnska se zapojilo do programu VISK, vyhlašovaného Ministerstvem kultury ČR, jeho šestého podprogramu – Digitalizace historických dokumentů. V rámci tohoto projektu byl digitalizován rukopis z Knihovny Benediktinského opatství Rajhrad (R 626), olomoucký breviář z konce 14. stol. Titul byl zařazen do databáze Manuscriptorium;
- byla vydána 4 čísla bulletinu *Libri de bibliotheca nostra*;
- **Neperiodické publikace (knihy) Knihovny Muzea Brněnska:** V roce 2011 bylo do knižního fondu zapsáno celkem 636 nových jednotek, náklady na knižní fond činily **10.756,00 Kč**.
- **Periodické publikace (noviny a časopisy) Knihovny Muzea Brněnska:** Nákup časopisů a novin se děje především formou předplatného pro jednotlivé pobočky, a to jak u oborů odborných, tj. historických, tak ekonomických. Kromě Deníku Rovnost, jehož odběr byl v r. 2011 z úsporných důvodů omezen jen na Památník Mohyla míru, byl předplacen odběr 30 titulů, celková částka za předplatné činila **9 050,00 Kč**.

3. PREZENTACE – EXPOZICE, VÝSTAVY

a) Stálé expozice Muzea Brněnska

Podhorácké muzeum

- ◆ **Mineralogický systém a paleontologie**
- ◆ **Minerály Tišnovska**
- ◆ **Lapidárium kamenných fragmentů v křížové v chodbě kláštera Porta coeli**
- ◆ **Měšťanský obytný interiér z přelomu 19. a 20. století**
- ◆ **Dějiny a současnost kláštera Porta coeli**

V roce 2011 nebyly obsahově prováděny žádné zásadnější úpravy stávajících expozic. V závěru roku byly vitríny expozice *Mineralogický systém a paleontologie* na chodbě v patře budovy a expozice *Minerály na Tišnovsku* vybaveny moderním vnitřním osvětlením exponátů a celá místnost je nasvícena osvětlovací rampou.

Muzeum ve Šlapanicích

- ◆ **Koněspřežný kočár vyrobený mezi lety 1890 - 1899 rakouskou firmou BRUNN-H-FISCHER**
a **Koněspřežný kočár s dvoumístnou kabinou z přelomu 19. a 20. století**
V roce 2011 byla expozice doplněna o nový informační panel.

Památník Mohyla míru

- ◆ **Bitva tří císařů. Slavkov / Austerlitz 1805**

♦ **Fenomén Austerlitz**

Expozice v nově vybudovaném pavilonu byla v květnu 2011 doplněna o unikátní velkorozměrovou skicu – panorama, obraz L. Vacátka „Útok na Pratecké výšiny“.

Památník písemnictví na Moravě

♦ **Stálá expozice písemnictví na Moravě a písemnictví s vazbami na Moravu**

Ve druhé části expozice byly doplněny exponáty, v některých případech provedena jejich výměna. Trvajícím úkolem je pojednání vnějšího pláště první části expozice a instalace literární topografie. Stejně tak dosud nebyl realizován projekt digitálního zpřístupnění titulních stran knih v historickém sále.

b) Výstavy

Včetně výstav, které byly otevřeny v závěru roku 2010 (5 výstav), se konalo v Muzeu Brněnska v roce 2011 celkem 19 výstav.

Podhorácké muzeum

(z r. 2010)

Loutky, Hračky, dřevěné mechanické objekty Antonína Maloně. Obrazy Johany Šidlové

Termín konání: 21. 11. 2010 - 24. 1. 2011

Kláster jako inspirace

Výstava prací žáků výtvarného oboru Základní umělecké školy v Tišnově. Šlo o tradiční výstavu, vycházející z dlouhodobé spolupráce Podhoráckého muzea a ZUŠ Tišnov. Inspirací malých výtvarníků se stal tentokrát především klášter Porta coeli coby čerstvě vyhlášená národní kulturní památka v tišnovském regionu.

Kurátor výstavy: Mgr. H. Fadingerová (konzultantka ZUŠ)

Termín konání: 27. 3. - 25. 4. 2011

Svět mužů

Hlavní výstava sezóny představila muže v jejich typických společenských rolích, vlastnostech, postojích a zálibách. V několika případech to bylo doloženo životními příběhy a prací vybraných osobností z regionu Tišnovska.

Kurátoři výstavy: PhDr. I. Ochrymčuková, Mgr. H. Fadingerová, PhDr. J. Zacpal

Termín konání: 14. 5. - 18. 9. 2011

Autogramy slavných osobností

Výstava ze sbírky tišnovské sběratelky Ing. Hany Taušové.

Kurátorka výstavy: PhDr. I. Ochrymčuková

Termín konání: 2. 10. - 6. 11. 2011

Legenda o svaté Anežce České

V roce 2011 si celá republika připomínala výročí 800 let od narození významné světice a národní patronky sv. Anežky České. Muzeum Brněnska, pobočka Podhorácké muzeum, vypsalo k tomuto výročí výtvarnou soutěž pro děti a mládež, jejímž cílem bylo nenásilnou a hravou formou seznámit s osobností sv. Anežky. Světice měla také nepřímý vztah k cisterciáckému klášteru Porta coeli v Předklášteří, jehož zakladatelkou byla její matka a manželka krále Přemysla Otakara I., Konstancie Uherská. Všechny výtvarné práce vyhotovené v rámci soutěže byly předmětem této výstavy.

Kurátorka výstavy: Mgr. M. Šviková, ve spolupráci s restaurátorkou M. Hadovou

Termín konání: 11. 11. - 11. 12. 2011, pro velký zájem prodlouženo do 15. 1. 2012

Fotografie Františka Sysla

ze svatořečení Anežky České ve Vatikánu v roce 1989

Výstava byla instalována v souvislosti s uspořádáním výtvarné soutěže a poté výstavy Legenda o svaté Anežce České

Kurátorka výstavy: Mgr. M. Šviková

Termín konání: 11. 11. - 11. 12. 2011, pro velký zájem prodlouženo do 15. 1. 2012

Bohumír Matal a mlýn v Prudké

Výstava k 90. výročí malířova narození v rámci dlouhodobě zpracovávaného projektu „Malíř Bohumír Matal a okruh jeho uměleckých přátel ve mlýně v Prudké na Tišnovsku“

Kurátorka výstavy: Mgr. H. Fadingerová, ve spolupráci s Mgr. M. Švikovou
Termín konání: 27. 11. - 25. 3. 2012

Současné umělecké řemeslo na Tišnovsku

Jitka Páralová - obrazy, malba na hedvábí

Hana Krejsová - keramika, šperky

Erika Leksová - skleněné šperky

Prezentace nejnovější tvorby tří výtvarnic z regionu, podbarvená atmosférou a motivy Vánoc.

Kurátorka výstavy: PhDr. I. Ochrymčuková

Termín konání: 4. 12. - 15. 1. 2012

Muzeum v Ivančicích

Muzeum v Ivančicích nedisponovalo ani v roce 2011 vlastními výstavními prostory, podle dohody s vedením města vystavovalo v galerii Památníku A. Muchy v lednu, v březnu – červnu a červenci – říjnu, kdy uspořádalo dvě výstavy (třetí přecházela z roku 2010):

Od Barborky ke Třem králům

(z r. 2010)

Termín konání: 16. 11. 2010 - 9. 1. 2011

Lokte, libry, žejdlíky... kterak se kdysi měřilo a vážilo

Výstava pořádaná ve spolupráci s Muzeem města Brna a sběratelem Ing. Petrem Cikrle, Ph.D. Výstava představila ucelenou kolekci historických měř a vah ze sbírky Ing. P. Cikrle, Ph.D. a ze sbírek Muzea města Brna. Byla doplněna předměty ze sbírek Muzea v Ivančicích. Součástí výstavy byla i ukázka starého kupeckého krámu.

Kurátorka výstavy: PhDr. I. Ochrymčuková

Termín konání: 16. 3. - 29. 5. 2011

Ivančice a okolí v kresbách a grafikách Vladimíra Černého

Výstava pořádaná k 90. výročí narození Vladimíra Černého (1921 – 1985). Výstava představila téměř 200 kreseb a linorytů ivančického kreslíře a grafika, převážně s motivy z Ivančic a okolí.

Kurátorka výstavy: Mgr. Marta Němečková, ve spolupráci s Mgr. M. Švikovou

Termín konání: 20. 7. – 2. 10. 2011

Muzeum ve Šlapanicích

Velká výstava malých umělců

(z r. 2010)

Termín konání: 10. 12. 2010 - 16. 1. 2011

Ach, ty ženy...

Výstava, připravená ve spolupráci se Sládečkovým vlastivědným muzeem v Kladně, představila ve značně rozšířené podobě návštěvníkům svět ženy první třetiny 20. století. K výstavě byl připraven doprovodný program pro školy a pracovní listy. Součástí výstavy byl dětský koutek.

Kurátorka výstavy: Mgr. L. Libicherová

Termín konání: 4. 2. - 8. 5. 2011

Rychlé šípy – Vzhůru do Stínadel!

Autorská výstava Muzea ve Šlapanicích věnovaná Rychlým šípům a Jaroslavu Foglarovi. K výstavě byly připraveny doprovodné programy pro školy, program pro rodiny s dětmi, součástí výstavy byla interaktivní dětská herna.

Kurátorka výstavy: Mgr. M. Krajíčková

Termín konání: 1. 6. - 2. 10. 2011

Z historie sportu ve Šlapanicích

Výstava k 90. výročí vzniku SK Šlapanice představila návštěvníkům historii a současnost jednoho z nejstarších sportovních sdružení ve Šlapanicích. Muzeum poskytlo prostory, financování výstavy provedlo SK Šlapanice.

Kurátorka výstavy: Mgr. L. Libicherová

Termín konání: 5. 8. - 21. 8. 2011

Šaty dělají pračlověka

Haptickou výstavu na téma "oblékání v pravěku", připravenou původně Muzeem hlavního města Prahy, doplnilo Muzeum ve Šlapanicích autorskou interaktivní expozicí **Pračlověk dělá šaty**. K výstavě byl připraven program pro školy. Součástí expozice byla také kreativní dílna.

Kurátorka výstavy: Mgr. K. Sovová

Termín konání: 21. 10. - 15. 1. 2012

Poezie záplat

Výstava výrobků vyrobených tradiční technikou patchwork byla uspořádána ve spolupráci s Patchworkovým klubem Brno.

Kurátorka výstavy: Mgr. K. Sovová

Termín konání: 16. 11. – 27. 11. 2011

Památník Mohyla míru

Od května 2011 mají návštěvníci stále expozice památníku, její části nazvané „Fenomén Austerlitz“, možnost zhlédnout během prohlídky unikátní vyobrazení z bitvy u Slavkova od Ludvíka Vacátka (1873-1956). Jde o skicu, která byla přípravnou prací k zamýšlené olejomalbě, jež měla být podle záměru autora trvale vystavena na Mohyle míru nebo v nově vybudovaném samostatném objektu na slavkovském bojišti. (K tomu už ovšem po Únoru 1948 nedošlo.)

Kurátor: PhDr. J. Hanák

Termín konání: od 14. 5. 2011

Památník písemnictví na Moravě

Listování

(z r. 2010)

Termín konání: 1. 12. 2010 – 3. 1. 2011

Co rok dal

(z r. 2010)

Termín konání: 1. 12. 2010 – 3. 1. 2011

Musilové – Alois a Robert

Výstava o dvou slavných z jednoho moravského rodu, arabistovi a romanopisci.

Kurátor výstavy: PhDr. V. Drlík

Termín konání: 24. 3. – 28. 8. 2011

Ohlédnutí za pěti ročníky literární soutěže Skrytá paměť Moravy

Putovní výstava shrnující pětiletou tradici literární soutěže pro mládež, jejímž je Památník písemnictví na Moravě hlavním organizátorem a garantem.

Kurátorka výstavy: Mgr. A. Procházková

Termín konání: 8. 8. – 1. 12. 2011

Morava vypráví aneb Moravské mýty, pověsti a pohádky

Pohádkové putování Moravou - knížky lidového čtení na Moravě, pověsti, legendy i pohádky a jejich sběratelé a vypravěči

Kurátorky výstavy: Mgr. A. Procházková, ing. R. Macháčková

Termín konání: 8. 9. – 30. 12. 2011

Listování

Hudebniny z benediktinské knihovny.

Kurátor výstavy: Mgr. J. David

Termín konání: 1. 12. – 30. 12. 2011

Co rok dal

Tradiční výstavy přírůstků do sbírek Památníku písemnictví na Moravě

Kurátorka výstavy: ing. R. Macháčková

Termín konání: 1. 12. – 30. 12. 2011

c) Návštěvnost expozic a výstav

	r. 2011	r. 2010	rozdíl	rozdíl v %
Podhorácké muzeum				
- muzeum	6 124 osob	6 196 osob	- 72 osob	- 1,0 %
- klášter	7 192 osob	8 016 osob	- 824 osob	- 11,3 %
Muzeum v Ivančicích	1 588 osob	3 820 osob	- 2 232 osob	- 59,4 %
Muzeum ve Šlapanicích	4 240 osob	8 171 osob	- 3 931 osob	- 48,1 %
Památník písemnictví na Moravě	7 939 osob	12 070 osob	- 4 131 osob	- 34,2 %
Památník Mohyla míru	25 032 osob	22 661 osob	+ 2 371 osob	+ 10,5 %
Celkem	52 115 osob	60 934 osob	- 8 819 osob	- 14,5 %

V tabulce jsou zahrnuti platíci i neplatíci návštěvníci. Platících návštěvníků bylo v roce 2011 42 887, tj. o 15% méně než v roce 2010. Neplatících bylo 9 228, o 13% méně. Mezi neplatíci tvořili velkou většinu návštěvníci vernisáží a ti, kteří zavítali do muzea o Muzejní noci, která proběhla v Podhoráckém muzeu, Památníku Mohyla míru, Památníku písemnictví na Moravě (celkem 4 181). Relativně vysoký byl, jako každý rok, také počet neplatících návštěvníků - uniformovaných členů klubů vojenské historie na Mohyle míru v průběhu vzpomínkových akcí ke 206. výročí bitvy u Slavkova; značný byl mezi neplatíci i v roce 2011 počet tělesně postižených a nejmenších návštěvníků z mateřských škol. Podíl neplatících návštěvníků na celkovém počtu návštěvníků byl přibližně stejný jako v předcházejícím roce, šlo o něco více než 17% z celkového počtu.

Ze statistického přehledu vyplývá, že v roce 2011 navštívilo expozice a výstavy Muzea Brněnska o 4,5% méně návštěvníků než v předchozím roce. K poklesu návštěvnosti došlo navzdory zavedení nových programových akcí a usilovné propagaci. Návštěvníků ubylo, s výjimkou Památníku Mohyla míru, ve všech pobočkách. V Podhoráckém muzeu zaznamenáváme mírný pokles už několikátý rok za sebou (týká se především návštěvnosti kláštera Porta coeli), v dalších pobočkách byl úbytek návštěvníků podstatnější. V Památníku Mohyla míru jsme naopak přivítali o více než desetinu návštěvníků více než v předchozím roce, v absolutním vyjádření šlo o téměř 2 400 návštěvníků.

Skladba návštěvníků – výtah ze statistického výkazu KULT 14-01 za rok 2011:

Počet návštěvníků expozic a výstav muzeí a galerií		0218	52 115	
Počet účastníků speciálních doprovodných programů k výstavám a expozicím (z ř. 0218)		0225	2 949	
Počet skupin (exkurzí) absolvujících tyto programy (z ř. 0225)		0226	145	
z toho	pro děti a mládež	0227	134	
	pro etnické menšiny	0228	0	
	pro seniory	0229	3	
	pro zdravotně handicapované	0230	3	
Počet kulturně výchovných akcí pro veřejnost, jichž je muzeum (galerie) pořadatelem (bez výkladů ve výstavních prostorách)		0231	46	
Počet návštěvníků kulturně výchovných akcí (z ř. 0231)		0232	5 327	
Počet	kulturně výchovných akcí (v ř. 0231)	samostatná scénická vystoupení	0233	2
		přednášky	0234	2
		ostatní	0235	42
	Návštěvníků kulturně výchovných akcí (v ř. 0232)	samostatná scénická vystoupení	0236	91
		přednášky	0237	46
		ostatních	0238	5 190

4. INTERPRETACE - DOPROVODNÉ PROGRAMY K VÝSTAVÁM, MUZEJNÍ AKCE A VÝSTAVNÍ AKTIVITY MIMO MUZEUM, KULTURNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST

a) Doprovodné programy a akce k výstavám

Součástí většiny výstav v roce 2011 byly rozmanité aktivity, doprovodné programy, jako přednášky, herní koncepty či informace zprostředkovávané moderními audiovizuálními prostředky atp. Stále větší důraz kladou pracovníci Muzea Brněnska na mládež a spolupráci se školami, od

mateřských po střední a vyšší odborné školy. Již tradiční součástí mnoha výstav jsou interaktivní programy – o tom podrobněji níže v kapitole f) Kulturně výchovná činnost zaměřená na mládež. Pokud jde o dospělé populaci, zaměřuje se Muzeum Brněnska zejména na doplňkové informace, akce a aktivity. Součástí řady výstav se stávají moderní audiovizuální prostředky, což významně přispívá ke zvýšení úrovně prezentace. Je to zejména reprodukce zvukových a obrazových nahrávek (filmy, slideshow). Reprodukční audiovizuální technika byla využita v roce 2011 na výstavách *Velká výstava malých umělců*, *Rychlé šípy – Vzhůru do Stínadel!* a *Šaty dělají člověka* v Muzeu ve Šlapanicích. Nedílnou, ba přímo obsahotvornou součástí je využití audiovizuální techniky, v daném případě multimediální prezentace v obou expozicích Památníku Mohyla míru. Audiovizuální technika (dokumentární filmy) byla využita také v rámci programového cyklu Středění.

Podhorácké muzeum

- K výstavě *Svět mužů* bylo ve spolupráci se sběrateli instalováno v galerii muzea v přízemí budovy několik historických motocyklů československé výroby;
- 7. 6. byla uspořádána u příležitosti výstavy *Svět mužů* přednáška cestovatele Dušana Peterky pod názvem Na koloběžce Novým Zélandem;
- 6. 8. se uskutečnila prohlídka výstavy *Svět mužů*, během níž bylo možné ochutnat delikatesní uzeniny, cukrovinky a nápoje, a to za živého hudebního doprovodu ve stylu country;
- 25. 9. se konala u příležitosti této výstavy přednáška vedoucího Slunečního oddělení Astronomického ústavu AV ČR RNDr. Františka Fárníka, CSc. pod názvem Život se Sluncem;
- po celou dobu, kdy trvala výstava *Svět mužů*, probíhala slosovací soutěž „Hledáme dokonalého muže“;
- k výstavě *Autogramy slavných osobností* byla 23. 10. uspořádána beseda s autogramiádou se sportovními gymnastkami Janou Šikulovou (reprezentantkou ČR, medailistkou ME 2006 a světových pohárů) a Věrou Růžičkovou (držitelkou zlaté olympijské medaile z OH v Londýně v roce 1948);
- během vernisáže výstavy *Bohumír Matal a mlýn v Prudké* vzpomínali na malíře a jeho život na Prudké jeho přátelé prof. Antonín Přidal, prof. Ivan Ruller, prof. Dušan Šlosar a prof. Josef Válka; vernisáž doprovodil Tišnovský komorní orchestr;
- k výstavě *Legenda o Sv. Anežce České* bylo uspořádáno pět přednášek pro žáky základních škol v Tišnově a v Předklášteří, jedna přednáška pak k výstavě *Současné umělecké řemeslo na Tišnovsku*, a to v tišnovské městské knihovně;

Muzeum ve Šlapanicích

- Ke všem výstavám, s výjimkou krátkodobých výstav *Z historie sportu* a *Poezie záplat*, byly připraveny a konaly se komentované prohlídky, doprovodné programy pro školy a interaktivní dílny pro rodiny s dětmi. Šlapanické muzeum se i nadále ve své výstavní činnosti zaměřovalo především na školní mládež a rodiny s dětmi. Více níže v kapitole e) Doprovodné akce k výstavám, kulturně výchovná činnost.

Památník Mohyla míru

- V průběhu roku byla, vedle vernisáže obrazu L. Vacátka, o kterém byla řeč výše, uspořádána celá řada akcí – viz odd. d) Další aktivity.

Památník písemnictví na Moravě

- Ke všem výstavám připravili kurátoři tištěné informační letáky a komentované prohlídky výstav, které vedly jejich kurátorky.
- V rámci podzimního přednáškového cyklu *Pohádky a pověsti z Moravy* se konala 22. září přednáška na téma *Meluzína, Popelka a další pohádkové bytosti v moravské literatuře* a 18. října přednáška o *Vypravěči a sběrateli lidových pohádek Beneši Metodu Kuldovi*.
- Na výstavě k pěti letům literární soutěže pro mládež *Skrytá paměť Moravy* bylo využito magnetických tabulek, s nimiž může návštěvník manipulovat.

- Pověsti a pohádky z Moravy - dětský koutek s loutkovým divadlem pro rodiče a děti, sestavování obrázků formou puzzle, omalovánky, ve výstavě odkrývání objasňujících textů pod ilustracemi

b) Výstavní a další obdobné aktivity mimo muzeum

Úvodem připomeňme, že do 16. ledna 2011 probíhala v nové budově Národního muzea v Praze prezentační výstava JIHOMORAVSKÝ KRAJ – POKLADY – TRADICE – INSPIRACE, kterou připravilo a realizovalo Muzeum Brněnska za finančního přispění Jihomoravského kraje mimo plán činnosti. Výstava vzbudila u návštěvníků zasloužený zájem a byla důstojnou prezentací Jihomoravského kraje.

K nové programové nabídce Muzea Brněnska se v roce 2011 zařadily dvě knižní akce: muzeum, především jeho pobočka Památník písemnictví na Moravě, se stalo koordinátorem účasti jihomoravských muzeí na 21. Podzimním knižním veletrhu v Havlíčkově Brodě. Tuto účast zajišťovali organizačně i personálně pracovníci památníku. Druhou akcí byl Knižní bleší trh na pobočce Památník písemnictví na Moravě.

Podhorácké muzeum

- Pro Knihovnu města Tišnova a v jejích prostorách byla uspořádána výstavka propagující v Tišnově hlavní muzejní výstavu roku 2011 Svět mužů.
- PhDr. J. Zápala a PhDr. I. Ochrymčuková spolupracovali na scénáři, konzultovali a metodicky vedli autory Stálé historické expozice v Muzeu města Tišnova v Müllerově domě na Jungmannově ulici.
- Zapůjčení historických vitrín pro projekt Spící město (54. bienále současného umění) do italských Benátek.
- Vernisáž obrazů Josefa Zeithammela – Zahořanského v Jamborově domě v Tišnově (úvodní slovo, 19. 2.).
- Výstava Umělecké řemeslo v Synagoze v Lomnici u Tišnova (úvodní slovo, červen).
- Podhorácké muzeum spolu se Sokolem Tišnov, Gymnáziem Tišnov a Městem Tišnov je spolupořadatelem Mezinárodní expozice minerálů – jaro a podzim 2011, této svého druhu největší akce ve střední a východní Evropě, a podílelo se i na její propagaci.

Muzeum ve Šlapanicích

- Poskytovalo součinnost a výpomoc při akcích Městského úřadu Šlapanice a šlapanického gymnázia před průčelím muzejní budovy.

Památník písemnictví na Moravě

- Putovní výstavy: *Ohlédnutí za pěti ročníky soutěže Skrytá paměť Moravy* (Krajský úřad Jihomoravského kraje, Knihovna Jiřího Mahena v Brně).
- Zápůjčky, resp. samostatné prezentace: *Funkční makety rkp. královny Rejčky* (Diecézní muzeum Brno, Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod).
- Akcí, která poskytla návštěvníkům památníku možnost nabídnout knihy ze svých knihoven za symbolické ceny, případně si knihy naopak koupit, se stal zářijový Knižní bleší trh v Rajhradě. Tato akce se setkala s velkým ohlasem.
- Podobně jako Knižní bleší trh měl, přes panující chladné počasí, zaujaté a hravé návštěvníky všech věkových kategorií nově iniciovaný Rodinný den, uspořádaný v r. 2011 poprvé, a to v rámci výstavy Morava vypráví...
- Nelze zapomenout ani na literární vycházky organizované volným sdružením s názvem Klub přátel památníku – v roce 2011 po stopách S. K. Neumanna a R. Těsnohlídka a židovskou čtvrtí v Třebíči.

c) Muzejní noc

Akce určené široké veřejnosti, která je součástí Festivalu muzejních nocí, pořádaného Asociací muzeí a galerií ČR se Muzeum Brněnska účastní od roku 2004. V roce 2011 se konala Muzejní noc v sobotu 15. května a z Muzea Brněnska se jí zúčastnily pobočky Podhorácké muzeum, Památník Mohyla míru a Památník písemnictví na Moravě. Během muzejní noci je navštívilo celkem 4 181 lidí, což bylo ve srovnání s předchozím rokem přibližně o 300 lidí více.

Podhorácké muzeum navštívilo během Muzejní noci 1 770 návštěvníků. Kulturní program byl tematicky zaměřen na probíhající výstavu *Svět mužů* (mj. vystoupení divadelního souboru Vichr z Lomnice, historické motocykly ze soukromých sbírek, bojové ukázky agentury Rex aj.).

Na **Památník Mohyla míru** zavítalo - přes omezenou kapacitu zvláštních autobusů a bezpečnost návštěvníků v nočních hodinách v areálu – 759 spokojených návštěvníků. Prohlédli si multimediální expozici „Bitva tří císařů“ a v kapli památníku vyslechli koncert ženského pěveckého sboru Mladost.

V **Památníku písemnictví na Moravě** byl program zaměřen na jubileum (100. výročí narození ostravského rodáka Zdeňka Jirotky. Čtení z jeho románu Saturnin a povídek se neminulo očekávaným účinkem. Muzejní noc navštívilo v Rajhradě 1 652 lidí.

d) Další aktivity

Podhorácké muzeum

- Podhorácké muzeum je spolupořadatelem obnovené tradice trhů na tišnovském náměstí (spolu s Ekoporadnou v Tišnově, Sdružením Za Sebevědomé Tišnovsko a městem Tišnovem).
- Zpracování libreta zvykoslovných programů, metodická a organizační pomoc, příprava dětských a tanečních vystoupení, moderování atd.
- Muzeum poskytlo reprodukce a spolupracovalo na přípravě kalendáře vydávaného pod názvem Josef Jambor 2012 Městem Tišnovem.
- Etnoložka Mgr. I. Ochrymčuková se podílela na organizaci a průběhu akce Tišnovské hody 2011, na přípravě dětského pásma, tanečního a hudebního doprovodu, moderování akce, dále se podílela na programu (tance a písně) hodů v Lomnici a Vohančicích, na rekonstrukci lidového oděvu pro obce tišnovského regionu (Kuřimské Jestřabí, Černvín).
- Spolu s PhDr. J. Zaccpalem poskytovali metodickou pomoc Muzeu města Tišnova.
- PhDr. J. Zaccpal spolupracoval při přípravě oslav 60. výročí otevření Základní školy na Smíškově ulici v Tišnově, kam Podhorácké muzeum zapůjčilo také předměty ze své sbírky na výstavu k výročí školy.
- PhDr. I. Ochrymčuková dále spolupracovala na realizaci netradiční stezky po Tišnově pro turisty a rodiny s dětmi

Památník Mohyla míru

- 12. ledna navštívila památník ruská delegace, která byla hostem Jihomoravského kraje; během návštěvy byla uspořádána komentovaná prohlídka;
- 11. 3. navštívil památník ruský velvyslanec v ČR S. B. Kiselev s doprovodem;
- v dubnu byly v okolí a v areálu památníku uspořádány, za součinnosti pobočky, Mezinárodní automobilové závody do vrchu – Maverick rescue Euro cup;
- 26. 5. 2011 návštěva ředitelky Krajského úřadu JMK JUDr. Věry Vojáčkové s vedoucími odbory OKŘ krajských úřadů;
- 5. 6. návštěva památníku a bojiště s výkladem pro filharmonii z nizozemského Zeistu – J. Hanák, J. Večeřa;
- 11. 6. komentovaná prohlídka expozice a večere pro účastníky 41. Mezinárodní konference oborové komise Mezinárodní rady muzeí (ICOM) – CIMUSET;
- 3. 7. 2011 návštěva ruského generálního konzula v Brně A. J. Šaraškina s doprovodem;
- 17. 8. návštěva finského arcibiskupa s doprovodem;
- 19. 10. delegace NATO z Polska – komentovaná prohlídka;
- 8. 11. v sále pavilonu schůzka členů Mohyla míru – Austerlitz o.p.s. – představení nového projektu – výsadba zeleně a zamezení výhledu na radar NATO;
- 21. 11. návštěva delegace ruského konzulátu v Brně;
- 3. a 4. 12. akce ke 206. výročí bitvy u Slavkova, pietní akt;
- 16. 12. představení firmy Dring Consulting nového projektu „Morava Napoleonská“ k vytvoření nové komplexní turistické nabídky založené na tématu napoleonských vojenských tažení.

Památník písemnictví na Moravě

- **At' žije republika!** Večer věnovaný vzniku Československa se konal 25. října. Spojeno s vyhlášením šestého ročníku literární soutěže Skrytá paměť Moravy na téma **Továrna Evropa... vyrobeno na Moravě** a autorským čtením mladých autorů – vítězů literární soutěže. (Kurátorka: Mgr. A. Procházková)

e) Doprovodné akce k výstavám, kulturně výchovná činnost

Podhorácké muzeum

- K výstavě *Svět mužů* bylo ve spolupráci se sběrateli instalováno v galerii muzea v přízemí budovy několik historických motocyklů československé výroby;
- 7. 6. byla uspořádána u příležitosti výstavy *Svět mužů* přednáška cestovatele Dušana Peterky pod názvem Na koloběžce Novým Zélandem;
- 6. 8. se uskutečnila prohlídka výstavy *Svět mužů*, během níž bylo možné ochutnat delikatesní uzeniny, cukrovinky a nápoje, a to za živého hudebního doprovodu ve stylu country;
- 25. 9. se konala u příležitosti této výstavy přednáška vedoucího Slunečního oddělení Astronomického ústavu AV ČR RNDr. Františka Fárníka, CSc. pod názvem Život se Sluncem;
- po celou dobu, kdy trvala výstava *Svět mužů*, probíhala slosovací soutěž „Hledáme dokonalého muže“;
- k výstavě *Autogramy slavných osobností* byla 23. 10. uspořádána beseda s autogramiádou se sportovními gymnastkami Janou Šikulovou (reprezentantkou ČR, medailistkou ME 2006 a světových pohárů) a Věrou Růžičkovou (držitelkou zlaté olympijské medaile z OH v Londýně v roce 1948);
- během vernisáže výstavy *Bohumír Matal a mlýn v Prudké* vzpomínali na malíře a jeho život na Prudké jeho přátelé prof. Antonín Přidal, prof. Ivan Ruller, prof. Dušan Šlosar a prof. Josef Válka; vernisáž doprovodil Tišnovský komorní orchestr;
- k výstavě *Legenda o Sv. Anežce České* bylo uspořádáno pět přednášek pro žáky základních škol v Tišnově a v Předklášteří, jednu přednášku pak k výstavě *Současné umělecké řemeslo na Tišnovsku*, a to v tišnovské městské knihovně;

Muzeum ve Šlapanicích

- Ke všem výstavám, s výjimkou krátkodobých výstav *Z historie sportu* a *Poezie záplat*, byly připraveny a konaly se komentované prohlídky, doprovodné programy pro školy a interaktivní dílny pro rodiny s dětmi. Šlapanické muzeum se i nadále ve své výstavní činnosti zaměřovalo především na školní mládež a rodiny s dětmi. Více níže v kapitole e) Doprovodné akce k výstavám, kulturně výchovná činnost.

Památník Mohyla míru

- V průběhu roku byla, vedle vernisáže obrazu L. Vacátka, o kterém byla řeč výše, uspořádána celá řada akcí – viz odd. d) Další aktivity.

Památník písemnictví na Moravě

- Ke všem výstavám připravili kurátoři informační letáky a komentované prohlídky výstav, které vedly jejich kurátorky.
- V rámci podzimního přednáškového cyklu *Pohádky a pověsti z Moravy* se konala 22. září přednáška na téma *Meluzína, Popelka a další pohádkové bytosti v moravské literatuře* a 18. října přednáška o *Vypravěči a sběrateli lidových pohádek Beneši Metodu Kuldovi*.
- Na výstavě k pěti letům literární soutěže pro mládež *Skrytá paměť Moravy* bylo využito magnetických tabulek, s nimiž může návštěvník manipulovat.
- Pověsti a pohádky z Moravy - dětský koutek s loutkovým divadlem pro rodiče a děti, sestavování obrázků formou puzzle, omalovánky, ve výstavě odkrývání objasňujících textů pod ilustracemi.

Muzeum v Ivančicích

- Při výstavě *Lokte, libry, žejdlíky* byly pro školy k dispozici pracovní listy, které vypracovala Mgr. Alena Najbertová z Muzea města Brna. Pracovní listy byly rozděleny do tří věkových kategorií. Součástí výstavy byl i dětský koutek, kde si nejen děti mohly vyzkoušet vážení na různých typech vah i navíjení příze na motovidlo. K výstavě průvodkyně poskytovaly podrobný výklad, a to nejen školním výpravám, ale také zájemcům z řad dospělých návštěvníků.

Muzeum ve Šlapanicích

- Ke všem výstavám, s výjimkou krátkodobých výstav *Z historie sportu a Poezie záplat*, byly připraveny a konaly se komentované prohlídky, doprovodné programy pro školy a interaktivní dílny pro rodiny s dětmi. Šlapanické muzeum se i nadále ve své výstavní činnosti zaměřovalo především na školní mládež a rodiny s dětmi.
- Dílna pro děti ke Dni matek – kreativní výtvarná dílna připravena k výstavě *Ach, ty ženy...*
- Při derniéře výstavy *Ach, ty ženy...* byla uspořádána komentovaná prohlídka s autorkou výstavy a módní přehlídka.
- K výstavě *Poezie záplat* (Patchwork) byl zorganizován třídenní doprovodný program – kreativní dílny s ukázkami a výukou technik patchworku, spoluorganizace celodenního kurzu moderního patchworku.

Památník Mohyla míru

- Viz níže oddíl věnovaný kulturně výchovné činnosti zaměřené na mládež a vědeckovýzkumné činnosti.

Památník písemnictví na Moravě

- Pro více zainteresované a pravidelné návštěvníky uspořádal Klub přátel Památníku několik vycházek – po stopách Santiniho Aichla a po stopách lišky Bystroušky.
- Pro literárně zainteresovanou veřejnost uspořádal Památník jarní a podzimní přednáškový cyklus, poprvé vznikly i naukové programy pro školy, na jejichž koncipování se velkou měrou podíleli průvodci (blíže viz níže).
- Podpůrné programy k velkým výstavám představují jarní a podzimní přednáškové cykly, které prezentují širší kontext k jednotlivým výstavním projektům. Na jaře a na podzim uspořádal památník dva přednáškové cykly. Na jaře šlo o cyklus **Klasikové 19. století**, v jehož rámci se konala 21. dubna přednáška na téma *Německy psaná literatura na Moravě* a 19. května přednáška na téma *Guido Glück a Brno*. Na podzim se v rámci cyklu **Pohádky a pověsti z Moravy** konala 22. září přednáška na téma *Meluzína, Popelka a další pohádkové bytosti v moravské literatuře* a 18. října přednáška o *Vypravěči a sběrateli lidových pohádek Beneši Metodu Kuldovi*.
- **At' žije republika** - večer věnovaný vzniku Československa se konal 25. října a jeho jádrem se stalo autorské čtení účastníků Literární soutěže Skrytá paměť Moravy a vyhlášení šestého ročníku literární soutěže pro mládež.
- *První dny divadla Na hradbách* (přednáška, konference věnovaná budově Mahenova divadla, centrum Německého kulturního sdružení).

f) Kulturně výchovná činnost zaměřená na mládež a spolupráce se školami

Platí to, co uvádějí zprávy o činnosti v posledních několika letech: Muzeum Brněnska nemá na tuto činnost specializovaného a vyčleněného pracovníka (nebo snad dokonce pracovníky), proto se soustřeďuje kulturně výchovná činnost zaměřená na mládež na zčásti již výše popsanou práci odborných pracovníků Muzea Brněnska. Je zřejmé, že jde o činnost, která by si vyžadovala samostatné funkční místo. Doposud se totiž realizuje v rámci práce a úsilí - a přirozeně omezených časových možnostech kurátorů výstav, a tím nelze dosáhnout lepších výsledků. I když, vezmeme-li v úvahu tyto omezené možnosti, jsou podle našeho názoru i tak dobré, přesto je nutno konstatovat, že je tato činnost v určitém smyslu na úkor činnosti odborné. Zřízení odborné funkce zaměřené na práci s mládeží se jeví jako nanejvýš potřebné.

Programy pro školy byly v roce 2011 uváděny pro vedoucí pracovníky škol také v tabulkách, členěných, podle jednotlivých poboček, na programy pro jednotlivé stupně základních (také mateřských) a středních škol, tak, aby bylo možné se v nich orientovat a využít je.

Dále byla na webových stránkách Muzea Brněnska zřízena rubrika pro školy, v níž najdou zájemci (a konstatujeme, že například učitelé tuto službu hojně využívají) informace o spolupráci poboček se školami a o doprovodných programech, soutěžích apod.

Součástí vzdělávacího působení muzea jsou odborné praxe středoškoláků a vysokoškoláků a pomoc při tvorbě odborných – seminárních, bakalářských a disertačních prací.

O nabídce doprovodných programů na čtvrté čtvrtletí byly školy informovány také prostřednictvím informace ve formě výkazu zpracovaného pro odbor kultury Jihomoravského krajského úřadu;

Podhorácké muzeum

- Součástí výstavy *Loutky, hračky, dřevěné mechanické objekty Antonína Maloně. Obrazy Johany Šidlové*, která přecházela z roku 2010, byla velká dětská dílna s výtvarníkem Antonínem Maloněm, autorem vystavených hraček a loutek, již se výstava stala interaktivní; na výstavě bylo zřízeno velké pódium, na kterém děti měly možnost si zkusit dramatické výstupy a divadelní scénky (s loutkami a hračkami).
- Po celou dobu trvání výstavy *Klášter jako inspirace* byla připravena pro školy nabídka speciálního výkladu o architektuře a uměleckých slozích včetně naučné trasy klášterem Porta coeli. (Bohužel byla využita pouze v jediném případě, a to 29. 4. pro 18 dětí 5. třídy ZŠ Dolní Loučky.)
- K výstavě *Svět mužů* byl připraven speciální výklad, který nahrazoval klasickou dětskou dílnu. Výklad byl spojen s možností aktivního využití některých vystavených exponátů a doplněn vědomostním kvízem, který využila většina školních skupin a dalších hromadných výprav.
- Pod názvem *Legenda o svaté Anežce České* byla při příležitosti výročí 800 let od narození sv. Anežky, významné české světice a národní patronky, dcery zakladatelky kláštera Porta coeli královny Konstancie a krále Přemysla Otakara I., vyhlášena a uspořádána výtvarná soutěž pro děti a mládež. Soutěž byla určena pro děti základních škol, základních uměleckých škol a středních škol. Soutěžní práce, vystavené v budově Podhoráckého muzea a v předzáří farního kostela, hodnotila odborná porota složená z pracovníků muzea a externích členů. Slavnostní vyhlášení výsledků soutěže a předání cen vítězům se konalo v neděli 11. prosince 2011.
- Po celý rok 2011 byly pro práci s dětmi a žáky nižších ročníků základních škol průběžně využívány dětské verze průvodcovských textů klášterem Porta coeli (Pracovní list „Klášter Porta coeli“).

Muzeum v Ivančicích

- Součástí výstavy *Lokte, libry, žejdlíky...* byl dětský koutek, kde si nejen děti mohly vyzkoušet vážení na různých typech vah i navijení příze na motovidlo. K výstavě průvodkyně poskytovaly podrobný výklad, a to nejen školním výpravám, ale také zájemcům z řad dospělých návštěvníků.

Muzeum ve Šlapanicích

- Ke všem výstavám, s výjimkou krátkodobých výstav *Z historie sportu a Poezie záplat*, byly připraveny a konaly se komentované prohlídky, doprovodné programy pro školy a interaktivní dílny pro rodiny s dětmi. Šlapanické muzeum se i nadále ve své výstavní činnosti zaměřovalo především na školní mládež a rodiny s dětmi;
- o nabídce doprovodných programů byly školy informovány individuálně (osobní návštěvy kurátorů ve školách, informační a propagační materiály připravené právě pro tento účel);
- k výstavě *Rychlé šípy - Vzhůru do Stínadel!* byla pro děti připravena křížovka o ceny a soutěž o nejoriginálnějšího „ježka v kleci“.

Památník Mohyla míru

- I v roce 2011, tak jako po dva roky předtím, probíhal *Napoleonský kvíz pro školy z celé ČR – soutěž o ceny*.
- Kulturně výchovná činnost zaměřená na mládež byla soustředěna především na využívání nových pracovních listů k nové expozici.
- Památník udržoval spolupráci se stávajícími partnery v oblasti práce s dětmi – agenturou Tomík dětem a Farmou Bolka Polívky. Pro Agenturu Tomík dětem bylo opět loni připraveno dokonalé zázemí – v roce 2011 se na Mohylu míru realizovalo pět školních výletů s agenturou.

- Spolupráce s Farmou Bolka Polívky se kvůli finanční krizi omezila jen na spolupráci v oblasti propagace.
- Po celý rok se konaly komentované prohlídky muzejní expozice pro školní zájezdy, čtyřikrát se uskutečnila návštěva slavkovského bojiště se školními skupinami s výkladem přímo na bojišti.
- Jednou se uskutečnila přednáška o stavbě Mohyly míru pro školní skupinu z Prahy, probíhaly i projekce videoprogramu „Příběh Mohyly míru“ s doplňujícím výkladem.
- Do škol slavkovského regionu byly rozvezeny propagační letáčky s upoutávkou na přednášky: P. A. Slovák a Mohyla míru a Významné osobnosti slavkovského bojiště.
- V roce 2011 navštívilo Památník Mohyla míru 3 955 studentů/děti ve školních výpravách.
- Byl připraven vzdělávací program pro studenty francouzštiny – pracovní sešity.
- Byla připravována nová internetová soutěž „Muzejní kvíz“, se zaměřením na sbírkové předměty prezentované v multimediální expozici nebo uložené v depozitáři na historii slavkovské bitvy.

Památník písemnictví na Moravě v Rajhradě

- Ústředním prvkem této oblasti činnosti byla literární soutěž Skrytá paměť Moravy, jež uzavřela svůj pátý ročník vyhlášený na podzim roku 2010. O ní informuje níže samostatná kapitola.
- K dominantním výstavám památníku byly pořádány na mládež zaměřené komentované prohlídky vedené kurátorem a kurátorkami výstav.

g) Literární soutěž Skrytá tvář Moravy

Pátý ročník soutěže vyhlásil Jihomoravský kraj s přispěním Muzea Brněnska k 28. říjnu 2010 ve dvou kategoriích – od 12 do 15 a od 16 do 19 let. Téma literární soutěže bylo „Cizinec“. Pátý ročník překvapil mimořádným zájmem soutěžících (cca 170 příspěvků) a solidní úrovní. Okruh míst, v nichž Památník pořádá semináře tvůrčího psaní Krocení literární múzy, zajišťující kontakt s mladými autory i v průběhu soutěže, dnes rovnoměrně pokrývá celou Moravu. Za známku rostoucí prestiže lze považovat pravidelnou účast soutěžících z Čech i skutečnost, že soutěž dokáže vzdorovat konkurenci podobných akcí, pořádaných jak v Jihomoravském kraji (Halasův Kunštát), tak ve Zlínském kraji (soutěž v Uherském Hradišti) a na dalších místech. Velkou oporou je spolupráce Muzea Brněnska a Masarykova muzea v Hodoníně, konkrétně Slovanského hradiště v Mikulčicích, NKP, jež zajišťuje závěrečné setkání mladých autorů a předávání cen, i pochopení, které má pro akci Jihomoravský kraj. Tradiční mediální tečkou za soutěží je rozhlasová, více než půlhodinová relace (Český rozhlas Brno, Rendez-vous). Kontinuitu mezi uplynulým a nově vyhlášeným ročníkem vytváří nyní už tradiční autorské čtení laureátů soutěže v rámci oslav státního svátku 28. října (Ať žije republika!), tentokrát byla vybrána vítězka mladší kategorie Magdaléna Špačková, která účinkovala společně se členkou poroty, spisovatelkou Věrou Linhartovou.

Organizací soutěže bylo opět pověřeno Muzeum Brněnska, pobočka Památník písemnictví na Moravě a Masarykovo muzeum v Hodoníně, pobočka Slovanské hradiště v Mikulčicích, NKP.

Odborná porota v čele s básníkem Radkem Malým vybrala v každé kategorii pěti nejlepších prací. Slavnostní vyhlášení výsledků se konalo 17. června 2011 ve Slovanském hradišti v Mikulčicích, NKP.

VÝSLEDKY:

I. kategorie (12–15 let)

1. cena - Magdaléna Špačková z Předklášteří / Moje sestra Anna-Marie /

2. cena - Kateřina Hájková z Brna - Žebětína / Být svým cizincem /

3. cena - Marie Černá z Prahy 4 - Chodov / Holčička se sirkami /

II. kategorie (16–19 let)

1. cena - Kristýna Varnušková z Havířova - Šumbarku / Cizincem sobě i světu /

2. cena - Michal Šefara z Břeclavi / Kaťjuška /

3. cena - Tereza Šplíchalová z Boskovic / Cizinec /

K 28. říjnu 2011 byl vyhlášen pátý ročník soutěže, a to na téma „Továrna Evropa... vyrobeno na Moravě“.

5. VĚDECKOVÝZKUMNÁ ČINNOST

a) Vědeckovýzkumná práce, účast na odborných akcích

Není v pravém slova smyslu v regionálním muzeu velikosti, rozsahu činnosti a personálního obsazení možná v systematickém slova smyslu, byla by na úkor prezentace a rozsahu činnosti pobočky. Přesto se odborní pracovníci zapojují do různých aktivit tohoto charakteru, a to jak samostatně v rámci své odbornosti či obsahu činnosti muzea nebo ve spolupráci s kolegy z jiných institucí či přímo s těmito organizacemi nebo úřady.

Ve sběrných územích poboček Muzea Brněnska probíhala terénní dokumentace včetně fotodokumentace, cílený účelový výzkum, který do značné míry souvisel s přípravou vlastních výstav plánovaných na rok 2011 a na další léta (viz Dlouhodobá koncepce rozvoje Muzea Brněnska na léta 2008 – 2013). Po celý rok byly shromažďovány i materiály nesbírkové povahy do archivu poboček a rozšiřován specifický knižní fond regionální literatury a fotoarchiv. Dlouhodobá práce na zpracování benediktinské knihovny musela být dočasně přerušena vzhledem k výskytu zdraví škodlivých plísni.

Fotodokumentace sbírek (resp. jejich digitalizace) je zatím závislá zejména na časových možnostech odborných pracovníků. V průběhu roku 2011 pracoval zástupce ředitele muzea pro odbornou činnost PhDr. J. Hanák na návrhu koncepce digitalizace a návrhu směrnice pro digitalizaci; dokončení a vydání obou těchto materiálů bylo v závěru roku odloženo v důsledku nezbytnosti zaměřit se na přípravu projektu digitalizace v rámci projektu e-governmentu Jihomoravského kraje (na koncepci i směrnici se bude pokračovat v souladu s prací předpokládané komise při odboru kultury a památkové péče Jihomoravského krajského úřadu a materiály budou vydány zřejmě později v průběhu roku 2012).

Vlastní výzkumná, badatelská a dokumentační činnost většinou souvisí s přípravou výstav. Mimo to se odborní pracovníci zapojují do různých aktivit tohoto charakteru, a to jak samostatně v rámci své odbornosti či obsahu činnosti muzea nebo ve spolupráci s kolegy z jiných institucí či přímo s těmito organizacemi nebo úřady.

PhDr. J. Zacpal, PhDr. J. Hanák, Mgr. M. Krajíčková a Mgr. J. Večeřa se aktivně účastnili jednání Komise regionální historie Moravy a Slezska při AMG. Mgr. M. Šviková a restaurátorka M. Hadová, DiS. zúčastnily se semináře o vile Tugendhat, pořádaného VUT v Brně, restaurátor M. Holzapfel semináře Muzea, památky a konzervace, pořádaného Masarykovou univerzitou v Brně, restaurátorka M. Hadová, DiS. zářijové konference restaurátorů v Opavě a konference Teorie interdisciplinárního přístupu v péči o kulturní dědictví v Litomyšli a spolu s M. Holzapfelem v září také semináře konzervátorů ve Znojmě.

Podhorácké muzeum

- Výzkumná, badatelská a dokumentační činnost se uskutečňovala v rámci přípravy výstavy *Svět mužů* (PhDr. J. Zacpal, PhDr. I. Ochrymčuková, Mgr. H. Fadingerová), dále v rámci přípravy výstavy *„Bohumír Matal a mlýn v Prudké* (Mgr. H. Fadingerová);
- PhDr. J. Zacpal pracoval na výzkumném úkolu *První světová válka ve fondech Podhoráckého muzea*;
- PhDr. J. Zacpal a PhDr. I. Ochrymčuková se podíleli na přípravě publikace o městě Tišnově (jde o dlouhodobý projekt, od r. 2000 – vydání publikace bylo z roku 2011 odloženo na rok 2012);
- PhDr. J. Zacpal pracoval na katalogu osobností Tišnovska, což je projekt, zpracováváný průběžně od roku 2000.
- Pokračovaly projekty *Osobnost architekta Bohuslava Fuchse a jeho činnost na Tišnovsku, Hody na Tišnovsku, Kořeny, okolnosti, průvodní znaky, představitelé, spolky, politické strany, průběh, Tišnovské trhy, historie a současnost, Vlastenecké slavnosti na Tišnovsku* (PhDr. J. Zacpal, PhDr. I. Ochrymčuková, Mgr. H. Fadingerová).
- PhDr. I. Ochrymčuková pokračovala v dotazníkové akci Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici pro potřeby Ministerstva kultury ČR;
- PhDr. I. Ochrymčuková spolu s PhDr. J. ZACPalem se podíleli na přípravě expozice k dějinám města Tišnova v Müllerově domě (pro město Tišnov).

- PhDr. I. Ochrymčuková se účastnila jednání Obyčejové komise při České národopisné společnosti a Etnografické komise při AMG. Dále se účastnila odborného etnologického semináře v Roztokách u Prahy.
- Mgr. M. Šviková se zúčastnila semináře *Poutní bazilika Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku – transformace a substituce*, pořádaného Arcidiecézním muzeem v Olomouci a spolu s PhDr. J. Zaccapalem se v září zúčastnili mezinárodní konference *Benediktini. Život – historie – současnost* v Třebíči.
- Odborní pracovníci pobočky poskytovali konzultace diplomantům bakalářského a magisterského studia na Masarykově univerzitě v Brně (celkem šlo o čtyři studenty) a vedli odbornou praxi studentky 3. ročníku Střední odborné školy zemědělsko – technické Bystřice nad Pernštejnem.

Muzeum v Ivančicích

- Podobně jako v předchozích letech ani v roce 2011 nebyla vzhledem ke specifickým okolnostem vědeckovýzkumná činnost ve větším rozsahu možná. Heuristická činnost se zaměřila na výzkum v souvislosti s přípravou výstav *Lokte, libry žejdlíky... a Ivančice a okolí v kresbách a grafikách Vladimíra Černého*.

Muzeum ve Šlapanicích

- Výzkumná, badatelská a dokumentační činnost probíhala převážně v souvislosti s přípravou výstav. Mgr. M. Krajíčková zpracovávala v souvislosti s přípravou rozsáhlé autorské výstavy *Rychlé šípy-Vzhůru do Stínadel!* téma *Jaroslav Foglar, česká periodika pro mládež ve 20. století, skauting a témata Sportovní sdružení ve Šlapanicích ve 20. století* – v souvislosti s přípravou výstavy *Z historie sportu ve Šlapanicích*. Mgr. L. Libicherová zpracovávala v souvislosti s přípravou výstavy *Ach, ty ženy...* téma *Šlapanické ženy a jejich život na přelomu 19. a 20. stol.* V souvislosti s přípravou výstavy *Z historie sportu ve Šlapanicích* zpracovávala také téma *Sportovní sdružení ve Šlapanicích ve 20. století*.
- Obě odborné pracovnice vykonávaly lektorskou činnost při výstavách.
- Mgr. M. Krajíčková pracovala v souvislosti s dalším zpracováváním fondu na tématech *Alois Kalvoda* a *B. M. Eliášová*.
- Mgr. Krajíčková dále vedla odborné praxe dvou studentů historie PdF MU a spolupracovala na teoretické přípravě projektu digitalizace sbírek.
- Mgr. L. Libicherová pracovala na dlouhodobém tématu *Lidová strava ve Šlapanicích*, vypracovala recenze dvou příspěvků do publikace *Textil v muzeu* (sborník příspěvků z konference pořádané Technickým muzeem Brno).
- Dále prováděla fotodokumentaci architektonických prvků a drobných sakrálních staveb, vedla odbornou praxi jedné studentky etnografie FF MU.
- Mimo jiné koordinovala realizaci aktualizací CES za všechny pobočky Muzea Brněnska a spolupracovala na teoretické přípravě projektu digitalizace sbírek.

Památník Mohyla míru

- PhDr. J. Hanák se účastnil celostátní konference AMG „Muzeum 3000“ s příspěvkem na téma přípravy a tvorby multimediálních muzejních expozic.
- PhDr. Hanák nadále pokračoval kromě sbírkotvorné činnosti v práci na interním vědeckovýzkumném úkolu *Ohlas a tradice bitvy u Slavkova – „druhý život“ slavkovské bitvy a historická paměť*.
- PhDr. Hanák se rovněž aktivně zapojil do přípravy jarního a podzimního jednání regionální komise historiků moravských a slezských muzeí.
- V rámci své funkce zástupce ředitele Muzea Brněnska pro odbornou činnost se zaměřil na přípravu digitalizace.
- PhDr. J. Hanák rovněž připravil a redigoval Sborník Muzea Brněnska 2011, konzultoval jeho grafickou a typografickou úpravu a organizoval tisk sborníku.
- Mgr. Josef Večeřa se zaměřil na dokumentaci současnosti a tvorbu medailonků významných osobností, které se ve svém životě zasloužil o udržování tradic, popularizaci bitvy nebo stály u zrodu významných kulturních akcí. Shromáždil materiály pro přípravu článků o lidech, zabývající se výrobou cínových vojáků a dalších suvenýrů s napoleonskou tematikou – články

by měly být publikovány ve sborníku Muzea Brněnska v roce 2012. Dále také studoval odbornou literaturu k tématu bitvy u Slavkova.

- Mgr. J. Večeřa dále zaměřil svoji pozornost i k přípravě nových krátkodobých výstav v pavilonu památníku – jednal s M. Budíkovou o výstavě fotografií pietních aktů na Mohyle míru (byly zaslány náhledy a byl vybrán soubor fotografií k prezentaci), dále jednal s panem J. Dvořáčkem o výstavě pohlednic – opět byly vybrány soubory k vystavení. Realizace výstav však byla vzhledem k finanční situaci přesunuta na příští rok.
- Mgr. J. Večeřa se také věnoval studiu odborné tuzemské i zahraniční muzeologické literatury a muzejní pedagogiky – především se zabýval přípravou vzdělávacích aktivit Památníku Mohyla míru, kterým se ve své odborné činnosti věnovaly také sl. Bc. Soňa Mudrochová a sl. Bc. Simona Lipovská. Ty koncem roku 2011 předložily předběžnou koncepci vzdělávacích aktivit, která bude založena na nových pracovních listech k multimediální expozici a různých tematických soutěžích.

Památník písemnictví na Moravě

- Odborní pracovníci se zúčastnili konferencí, P. Křivová (Olomouc), V. Drlík (Brno, Praha), J. David (Uherský Brod, Brno), R. Macháčková (Brno), A. Procházková (Brno), a publikovali v různých časopisech (Duha, Host, Věstník AMG).
- PhDr. Vojen Drlík přednesl přednášku *První dny divadla Na hradbách* na konferenci věnované budově Mahenova divadla.
- Mgr. Jiří David vystoupil s referátem *Společnost konsensu? Možné přístupy k analýze mocenských vztahů v českých zemích po roce 1620* na XXVIII. mezinárodním koleniologickém kolokviu v Uherském Brodě.
- Bc. Petra Křivová vypracovala diplomovou práci na téma *Památník písemnictví na Moravě v letech 2005–2010*.
- Ing. Romana Macháčková napsala článek do Věstníku AMG o výstavě *Morava vypráví* a diplomovou práci na téma *Dílo Hany Pražákové a využití jejích textů jako modelový obraz řešení pocitu ztracenosti*. Na podzimním přednáškovém cyklu na téma Pohádky a pověsti z Moravy přednesla přednášku na téma *Vypravěč a sběratel lidových pohádek Beneš Metod Kulda*.
- Mgr. Andrea Procházková vypracovala články do Věstníku AMG: *Morava vypráví, Skrytá paměť Moravy po šesté, Muzeum Brněnska na 21. Podzimním knižním veletrhu, Knižní bleší trh v Rajhradě* a článek do periodika Duhy: *Skrytá paměť Moravy*. Redigovala literární přílohu Sborníku Muzea Brněnska 2011 a přednesla přednášku *Meluzína, Popelka a další pohádkové bytosti v moravské literatuře* v rámci podzimního přednáškového cyklu na téma Pohádky a pověsti z Moravy.

Archeoložka Muzea Brněnska

- Pracovala na každoroční aktualizaci databáze Státního archeologického seznamu.
- Pokračovala v archivním studiu a zpracovávala pozůstalost v souvislosti s připravovaným článkem o osobnosti Josefa Stávka (šlapanického zvěrolékaře a amatérského archeologa, část jeho sbírky se stala základem šlapanické archeologické sbírky) v rámci snahy identifikovat jeho sbírky ve starém fondu muzea a o Františku Matějkovi, ivančickém archeologu amatérovi, jehož pozůstalost je ve sbírkách Muzea v Ivančicích.
- Archivní studium pozůstalosti a sbírek Fr. Grosse, uložené v MZM a ve Vlastivědném spolku v Oslavanech. Na základě tohoto studia jsou postupně korigovány chybné údaje ve sbírce Muzea v Ivančicích.
- Zpracovávala sbírkový fond Ivančického muzea. V souvislosti s digitalizací byly opraveny nedostatečné nebo chybné záznamy na kartách (v Demusu) a na základě studia nálezových zpráv identifikovány předměty bez inventárních čísel (celkem 153 položek). Jde o přípravu k chystané inventarizaci fondu.

b) Publikační činnost muzea

- V září 2011 vydalo Muzeum Brněnska *Sborník Muzea Brněnska 2011* v rozsahu 200 stran, 155 ilustrací, se samostatnou přílohou: V. ročník literární soutěže *Skrytá paměť Moravy* v

rozsahu 52 stran a 22 fotografií. Náklady na vydání sborníku činily 66.488,00 Kč. Obsah sborníku tvoří dva bloky příspěvků:

I. blok: Příspěvky ze semináře k otevření stejnojmenné expozice Památníku Mohyla míru Fenomén Austerlitz, který se uskutečnil v roce 2010:

Jaromír Hanák: Stálá expozice „Fenomén Austerlitz“ v nově vybudovaném pavilonu Památníku mohyla míru (o expozici) * Dušan Uhlíř: Francouzská diplomacie v předvečer bitvy u Slavkova * Zdeňka Stoklásková: Francouzi na Moravě v období napoleonských válek * Martin Rája: Pomoc civilnímu obyvatelstvu slavkovského bojiště roku 1805 postiženému válečnými událostmi * František Malý: Dobová klasická hudební tvorba inspirovaná napoleonskými válkami 1805 a bitvou u Slavkova * Pavel Petržela: Napoleonské války a jejich dopad do lidového odívání a lidové slovesnosti * Kateřina Svobodová: František Richter a jeho kreslířské dílo s přihlédnutím ke krajině bitvy u Slavkova * Petr Haimann: Medailéřská a kreslířská tvorba Karla zemana inspirovaná bitvou u Slavkova * Sonia Mrázková: O jednom z neuskutečněných návrhů památníku obětem bitvy u Slavkova * Josef Večeřa: O několika osobnostech spjatých se slavkovským bojištěm * Jakub Samek: Bitva u Slavkova v současném re-enactmentu (rekonstrukce bitevních scén) * Alexandr Viktorovič Gorbunov: Bojiště jako objekty kulturního dědictví a jejich muzealizace.

II. blok: Příspěvky ze semináře, který se konal v r. 2010 v Ivančicích k 150. výročí narození *Alfonse Muchy*:

Hana Fadingerová: Alfons Mucha (1860 – 1939) – Výstava u příležitosti 150. výročí narození umělce v Muzeu Brněnska - Muzeu v Ivančicích * Petr Štembera: Alfons Mucha, reklama a pařížské tiskárny konce 19. století * Marie Mžýková: Od francouzské akademické malby k motivu „vznášení“ v tvorbě Alfonse Muchy * Kateřina Svobodová: Muchova Blahoslavenství – stále obdivované poselství * Alena Křížová: Alfons Mucha - Sen o šperku * Jana Čechurová: Svobodný zednář Alfons Mucha * Dagmar Grossmannová: Alfons Mucha jako autor papírových platidel * Jiří Vaněk: Alfons Mucha a Ivančice * Hana Fadingerová: Alfons Mucha v materiálech dokumentární povahy ze sbírek Muzea Brněnska.

6. PROPAGACE

- Na počátku roku 2011 byl vydán *informační leták Muzeum Brněnska v roce 2011* obsahující základní informace potřebné pro potenciální návštěvníky muzea včetně adres a kontaktů, otevírací doby, plánu výstav a dalších aktivit; leták byl vydán v češtině a v angličtině.
- Muzeum Brněnska v průběhu roku dále inovovalo a rozšířilo své *webové stránky www.muzeumbrnenska.cz* a zprovoznilo je v české, anglické a z části také německé mutaci.
- Rozsáhle informovaly webové stránky v roce 2011 o organizaci Literární soutěže Skrytá paměť Moravy a o seminářích pro potenciální autory - účastníky soutěže.
- *pravidelné měsíční informace* o expozicích, výstavách a dalších akcích Muzea Brněnska byly zasílány těmto periodikům, kde jsou uveřejňovány: Kam v Brně, Metro (Brno), Česká kultura, Program Brněnsko, Listy jižní Moravy.
- Placená reklama byla využita v publikaci 100 nej muzeí České republiky;
- Památník Mohyla míru byl i v roce 2011 propagován *na Farmě Bolka Polívky* prostřednictvím propagačních materiálů a letáků, je také uváděn v jejich propagačních materiálech. Obě místa se také navzájem propagují na webových stránkách.
- Muzeum Brněnska je zapojeno do *projektu ZIELE-TOP-CÍLE* (od r. 2009), který představuje budování sítě turisticky atraktivních míst jižní Moravy – Top výletní cíle jižní Moravy, mj. i přeshraniční spolupráci s Rakouskem. V roce 2011 byly vytištěny propagační materiály Památníku Mohyla míru a Památníku písemnictví na Moravě a také nové bannery. Proběhlo také školení Komunikační minimum při jednání se zákazníkem a byl vytvořen manuál pro pracovníky Top cílů. V roce 2011 byla vydána Závěrečná zpráva k hodnocení – Kontrola kvality v Top výletních cílech Jižní Morava - „Předvýzkum a výzkum v rámci projektu ZIELE-TOP-CÍLE“. Mimoto jako společná aktivita se uskutečnila bannerová prezentace Top výletních cílů jižní Moravy v obchodním centru v Shopping parku Brno a společná exkurze do dolnorakouských výletních Top cílů.

- Muzeum Brněnska se v r. 2011 podílelo na projektu přeshraniční spolupráce v rámci projektu PORTA CULTURAE na období 2011 - 2013 a to uspořádáním aktivity „Dlouhá muzejní a galerijní noc“.

První etapou bylo uspořádání setkání pracovníků z českých muzejních institucí (z krajů Jihočeského, Vysočiny a Jihomoravského) a Dolního Rakouska v rámci Brněnské muzejní noci 2011 s cílem navázat kontakty, získat partnery pro spolupráci pro další léta. Setkání se uskutečnilo ve dnech 14. – 15. května 2011 v objektu Místodržitelského paláce Moravské galerie v Brně, kde nejprve proběhl odpolední workshop s podáním informací o daném projektu a o dané aktivitě, představením 32 zástupců kulturních institucí z krajů a 8 zástupců kulturních institucí z Dolního Rakouska. Na závěr workshopu došlo k vzájemné výměně zkušeností a pracovní diskusi. Poté byli účastníci workshopu ve večerních a nočních hodinách přijati řediteli Moravské galerie v Brně, Technického muzea v Brně a Muzea Brněnska. Za místo setkání v Muzeu Brněnska byla vybrána pobočka Památník Mohyla míru, kde proběhla komentovaná prohlídka expozice. Na bohatý noční kulturní program ve výše uvedených místech následovala pracovní snídaň k dojednání konkrétní vzájemné spolupráce v následujících letech.

Druhou etapou aktivity projektu byla pracovní cesta ve dnech 1. – 2. října 2011 do Dolního Rakouska. Dolnorakouští partneři projektu nás pozvali na tzv. rakouskou Dlouhou muzejní noc, kterou organizovala rakouská televize ORF. Jedná se o jednu z nejvýznamnějších kulturních akcí v celém Rakousku, která každoročně přiláká statisíce návštěvníků. Letos se konal již dvanáctý ročník a zúčastnilo se ho více jak 600 muzeí a galerií.

- Muzeum Brněnska se zúčastnilo vlastním stánkem už podruhé Knižního veletrhu v Havlíčkově Brodě.
- Ke všem výstavám byly vydány *samostatné plakáty a pozvánky*, k několika výstavám také *propagační letáčky*, k většině výstav byly zhotoveny *transparenty* na budovy muzeí; pozvánky byly adresovány všem *redakcím hromadných sdělovacích prostředků*, ale mimo jiné specificky také školám v okruhu působnosti muzea – těm byly při výjezdech odborných pracovníků také předávány osobně. Propagace všech akcí muzea probíhala prvotně na webu Muzea Brněnska, dále byly rozesílány elektronické pozvánky.
- Průběžně probíhala propagace ve školách regionu.
- K některým výstavám byly vydány zvláštní letáky, které byly distribuovány v partnerských institucích (Moravské zemské muzeum, Knihovna J. Mahena v Brně) a na dalších obdobných místech.
- Všechny výstavy a další akce byly *propagovány v celostátním a regionálním tisku a dalších sdělovacích prostředcích* (Brněnský deník Rovnost, Vox, Tišnovský zpravodaj, Šlapanický zpravodaj, Kam v Brně, Rádio Proglas atd.), v Českém rozhlasu Brno, v České televizi, v MF Dnes, MF Dnes – příloha Jihomoravské listy, v brněnské TV1, v tišnovské a ivančické televizi, v Listech jižní Moravy.
- Samostatnou kapitolu v propagaci tvořila akce *Muzejní noc*, která byla široce propagována jak vlastními silami, tak v rámci společné propagace muzeí v Brně a na webových stránkách Jihomoravského kraje či na plakátech „Muzejní noc v Jihomoravském kraji“ (viz výše samostatná kapitola).
- V prosinci natáčela Česká televize Brno v **Podhoráckém muzeu** pořad Záhady Toma Wizarada.
- **Muzeum ve Šlapanicích** pokračovalo v započaté spolupráci s rádiem Petrov, které k některým výstavám odvysílalo magazíny vytvořené spolu s kurátory výstav. Česká televize a Český rozhlas připravily reportáže či šoty z výstavy *Ach, ty ženy, Rychlé šípy – Vzhůru do Stínadel! a Poezie záplat*.
- Z tištěných propagačních materiálů byly využity zejména *informační letáky* přibližující návštěvníkům detailně obsah výstav i nabízené doprovodné programy a akce, tyto letáky jsou již tradičně součástí propagace **Muzea ve Šlapanicích**, osvědčily se již v roce 2010. Informační letáky byly v době své aktuality opakovaně distribuovány na vybraná místa v Brně a okolí (pobočky KJM, MZM, MMB, TM Brno, BKC, tzv. Family pointy atd.)
- Konkrétně v činnosti **Muzea ve Šlapanicích** byla zvláštní pozornost opět zaměřena na propagaci jednotlivých akcí muzea ve školách – školám byly zaslány elektronické i tištěné

podklady se specifikací programů pro školy k jednotlivým výstavám (včetně fotografií expozice). U dlouhodobých výstav navíc kurátoři a kurátorky osobně navštěvovali školy v okolí a seznamovali pedagogy mimo jiné s možným využitím obsahu výstav v rámci výuky.

- S ohledem na finanční náročnost a nevelký efekt bylo v *Muzeu ve Šlapanicích* využito rozesílání tištěných pozvánek v menší míře než dříve, z týchž důvodů byl omezen také výlep plakátů v Brně.
- Médii byly pravidelně zasílány tiskové zprávy a obrazový materiál k výstavám i doprovodným akcím.
- V roce 2011 pokračovalo působení **Památníku Mohyla míru** v projektu *ZIELE-TOP-CÍLE*. Byly vytištěny nové propagační materiály, které byly distribuovány do KTC i KIC v Brně, Slavkově a v Židlochovicích. Propagační účel splnila i pracovní cesta J. Večeří i dalších zástupců do dolnorakouských výletních cílů v St. Pöltnu, v Roggendorfu, v Maissau, na které byly jednotlivým rakouským zástupcům předány materiály k propagaci. V závěru roku 2011 se zástupci *ZIELE-TOP-CÍLE* sešli v nově zrekonstruované Hvězdárně a planetáriu v Brně, kde diskutovali nad otázkami strategie rozvoje a propagace v roce 2012.
- Na parkoviště památníku Mohyla míru byl umístěn nový propagační poutač všech v projektu *ZIELE-TOP-CÍLE* s mapkou.
- Rádio Čas odvysílalo rozhovor s J. Večeřou o Památníku Mohyla míru v pořadu Putování po Moravě.
- V průběhu vzpomínkových akcí k 206. výročí bitvy u Slavkova natáčela ruská a česká televize exteriéry Památníku Mohyla míru do nově připravovaných pořadů.
- Pro mediální prezentaci činnosti **Památníku písemnictví na Moravě** se v roce 2011 využívalo převážně neplaceného zpravodajství a komentářů jak v elektronických, tak v print médiích. Trvalým mediálním partnerem Památníku je Český rozhlas Brno, dobrá spolupráce se rozvinula s Brněnskou televizí, zatímco spolupráce s Českou televizí je nepravidelná a svým způsobem nahodilá. Pokud jde o print média, dařilo se umisťovat základní informace v denících s jihomoravskou mutací, významný je zájem literárního měsíčníku Host, Kvě-buletýn Sdružení Q a možnosti, které poskytuje knihovnická DUHA, akce Památníku zveřejňuje Rajhradský zpravodaj. Vlastní zájem médií o aktivity Památníku je dán mírou neotřelosti a atraktivnosti. Všeobecně větší mediální ohlas má krátkodobá akce než větší projekt. Zvýšené prezentaci Památníku měly posloužit pravidelné besedy v rámci cyklu StřeDění, ale i v tomto případě byl zájem médií určován především popularitou vystupující osobnosti. Vedle stránek Muzea Brněnska jsou nadále informace o Památníku na portálech Česká literatura a Vaše literatura, významnou pomocí je propagace prostřednictvím projektu *ZIELE-TOP-CÍLE*. Památník se v rámci Muzea Brněnska podruhé zúčastnil knižního veletrhu v Havlíčkově Brodě, v jehož virtuálním veletrhu je celoroční reklama jednotlivých publikací Muzea Brněnska.
- Památník připravil podklady pro skládačku vydanou v rámci sdružení projektu *ZIELE-TOP-CÍLE*. Tento projekt velmi dobře funguje a poskytuje i potřebný servis účastníkům – formou kontroly práce a analýz kontrol i formou mimořádně užitečných exkurzí do sousedního Rakouska. Podobně skýtá ještě nevyužité možnosti členství kláštera ve sdružení Kloesterreich, jež slouží k propagaci církevních památek, v našem případě rajhradského kláštera. V roce 2011 vstoupil Památník do projektu Jihomoravského kraje Obnovené památky a vytvořil pro tento účel návrh turistického balíčku Rajhrad (realizace r. 2012).

7. PLÁNOVÁNÍ

Analýza sbírek:

Sbírka Podhoráckého muzea

Sbírku tvoří podsbírkyně *Archeologie, Periodika, Fotografie, filmy, Historie, Nové dějiny, Rajhrad* (předměty z vybavení a sbírek benediktinského kláštera v Rajhradě), *Václav Hynek Mach* (rozsáhlý soubor fotodokumentace převážně sochařských děl, ale i kreseb sochaře), *Výtvarné umění a umělecké řemeslo, Numismatika*. Bližší podrobnosti – viz zprávy o činnosti z předchozích let.

Bylo dokončeno třídění a ukládání pozůstalostí J. Hájka a A. Christové, zpracovávání souboru děl malíře J. Zeithammela – Zahořanského, zpracování souboru učebnic, pokračovalo třídění

pozůstalosti Karla Fice, zpracovávání fondu stavebních plánů z tišnovské kanceláře stavitele J. Vituly, zpracovávání podsbírký Rajhrad. Bylo dokončeno zpracovávání písemností archivu Podhoráckého muzea a zpracování pozůstalosti spisovatele Josefa Uhra /inventář/. Bylo zahájeno třídění pozůstalosti tišnovského učitele, historika umění a jednoho ze zakladatelů Podhoráckého muzea PhDr. Karla Krejčího. Dokončeno bylo systematické zpracovávání souboru výtvarných děl Emanuela Ranného st. (nových přírůstků), byla mechanicky roztříděna pozůstalost malíře a grafika Emanuela Ranného st. Pokračovalo zpracování kolekce krojových oděvů vycházejících z vlasteneckých pocitů po 1. a 2. světové válce, byla zpracována další část kolekce textilu, typová kolekce vysavačů. Bylo zahájeno zpracovávání nových přírůstků získaných v rámci přípravy a realizace výstavy Svět mužů. V souvislosti s úmrtím amatérského archeologa a sběratele Václava Růžičky z Lipůvky spolupracovalo muzeum na vyřízení jeho mimořádně cenné sbírky a jejím převozu do PM. (Převozy proběhly v září – prosinci.)

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů k 31. 12. 2011 – 30 625.

Sbírka Muzea v Ivančicích

Zahrnuje podsbírký *Archeologie, Historie, Umění, Rukopisy, Alfons Mucha, Keramika, Sklo, Pozůstalosti, Lapidárium, Lékárna, Numismatika, Historické fotografie, Staré tisky, Nábytek*. Bližší podrobnosti – viz zprávy o činnosti z předchozích let.

Součástí sbírky je archeologický materiál z lokality Hrušovany u Brna a Trboušany a ze starého sbírkového fondu materiál z lokalit Mohelno a Židlochovice.

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů k 31. 12. 2011 – 26 794.

Sbírka Muzea ve Šlapanicích

Zahrnuje podsbírký *Archeologie, Etnografie, Historie, Fotografie a filmy, Geologie, Krásná umění, Knihy a staré tisky, Militária*. Bližší podrobnosti – viz zprávy o činnosti z předchozích let.

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů k 31. 12. 2011 – 23 925.

Sbírka Památníku Mohyla míru

Sbírka není vzhledem k malému počtu položek členěna na podsbírký, tvoří ji různorodý materiál - viz zprávy o činnosti z předchozích let.

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů k 31. 12. 2011 – 577.

Sbírka Památníku písemnictví na Moravě

Sbírku tvoří sbírka moravských bibliofilů a signovaných prvních vydání současných moravských spisovatelů. Oblast knižní kultury reprezentuje menší soubor knižních ilustrací a sbírka ex libris. V hodnoceném období objemově významně narostl materiál týkající se činnosti různých osobností. Základem sbírky je pozůstalost po V. Sládkové, část pozůstalosti Q. Glůcka a M. Mikuláškové, literární soubory spisovatelky H. Pražákové a Fr. Křeliny, pozůstalost básníka I. Sabinova, významná část pozůstalosti D. Müllerové, dokumenty k osobnosti G. Glůcka, autografy B. Hrabala a konvolut korespondence J. Skácela.

Ne nepodstatné je doplňování mimosbírkového knihovního fondu, kde vzniká řada moravských periodik a soubory z produkce významných moravských nakladatelství (Stará říše, Promberger).

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů k 31. 12. 2011 – 1 071.

8. NAPLŇOVÁNÍ STANDARDŮ

dle § 10a zákona č. 483/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 186/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů:

- odst. (1) **Standard územní dostupnosti** vychází ze sítě poskytovatelů, zveřejněném MK ČR v § 2, odst. 7 zákona č. 122/2000 Sb.;
- odst. (2) **Standart časové dostupnosti**
  - a) *návštěvní (otevírací) doba* – výstavní prostory ve všech pobočkách Muzea Brněnska jsou otevřeny celoročně:
Muzeum ve Šlapanicích má zavřeno, pokud se v dané době nekoná výstava, naopak otevírá své prostory po předchozí dohodě i mimo stanovenou otevírací dobu, především pro školní skupiny, otevřeno – 223 dnů;

Výjimku představuje *Muzeum v Ivančicích*, které vystavuje v pronajatých prostorách spravovaných Městem Ivančice po dobu celkem půl roku, v r. 2011 to bylo celkem 139 dnů; *Památník Mohyla míru* byl otevřen – 326 dnů; *Podhorácké muzeum* bylo otevřeno – 308 dnů; *Památník písemnictví na Moravě* byl otevřen – 306 dnů;

- b) *každoroční pořádání muzejních programů* – přehled činnosti v tomto bodě obsahují kapitoly *Doprovodné programy a akce k výstavám a Interpretace - doprovodné programy k výstavám, muzejní akce, publikace* (viz výše této zprávy o činnosti);
  - c) *každoroční zpracování informací o činnosti* – Zpráva o činnosti Muzea Brněnska za rok 2011 bude nejpozději do 15. 5. 2012 zveřejněna na webových stránkách Muzea Brněnska www.muzeumbrnenska.cz;
  - d) *zajištění průběžného poskytování informací o sbírce atd.* – viz kapitoly *Interpretace - doprovodné programy k výstavám, muzejní akce, publikace a Vědeckovýzkumná činnost*;
  - e) *zpracování odborných posudků* – podobně jako v roce 2010 ani v roce 2011 nebyly vyžádány a ani zpracovány žádné odborné posudky;
- odst. (3) **Standard ekonomické dostupnosti** – ve všech pobočkách jsou do expozic a na výstavy poskytovány slevy, které zákon předpokládá; v roce 2011 byly uplatňovány tzv. Rodinné pasy; Familienpass, Sphercard, Seniorpas atd;
  - odst. (4) **Standard fyzické dostupnosti** – plně fyzicky dostupné, bez architektonických a jiných bariér, jsou expozice a výstavy poboček Památník Mohyla míru a Památník písemnictví na Moravě (obě pobočky disponují i WC pro tělesně postižené návštěvníky, v Památníku písemnictví na Moravě je návštěvníkům s tělesným postižením k dispozici transportní zařízení do prvního patra); zčásti jsou v tomto ohledu dostupné výstavní prostory Podhoráckého muzea (přízemí), obtížněji jsou dostupné výstavní prostory Muzea ve Šlapanicích; pokud jde o Muzeum v Ivančicích, vystavuje v pronajatých prostorách spravovaných Městem Ivančice, které jsou zčásti dostupné;
  - odst. (6) **Veřejné oznámení standardizovaných veřejných služeb** – na počátku roku v prospektu vydávaném česky a anglicky a dostupném ve všech pobočkách muzea a také v informačních střediscích, prostřednictvím přehledu výstav v jednotlivých pobočkách (zájemci je obdrželi se vstupenkou), k dispozici jsou také informační prospekty o Podhoráckém muzeu a klášteře Porta coeli a Památníku písemnictví na Moravě (česky, německy, anglicky) a prospekt o multimediální expozici Památníku Mohyla míru (česky, německy, anglicky, francouzsky, rusky), průběžně aktualizovány byly informace na webových stránkách v české mutaci, zčásti pak také v anglické a německé mutaci (francouzská a ruská bude aktivní v první polovině roku 2012), návštěvníci jsou informováni také pozvánkami, plakáty, vývěskami na budovách poboček Muzea Brněnska, zprávami a články v periodickém tisku celostátním i regionálním, prostřednictvím České televize a Českého rozhlasu (regionálních i celostátních redakcí).

PLNĚNÍ ÚKOLŮ V OBLASTI HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2011

Oblast výnosů / v tis. Kč/

Muzeum Brněnska v roce 2011 hospodařilo s finančními prostředky v celkové výši Kč:	26 819
▶ příspěvek na provoz od zřizovatele	21 542
▶ dotace ze státního rozpočtu	63
▶ tržby z prodeje zboží a suvenýrů	1 318
▶ tržby ze vstupného	1 834
▶ tržby z prodeje služeb - parkoviště	159
▶ úroky	2
▶ jiné ostatní výnosy	7

Oblast nákladů / v tis. Kč/

Muzeum Brněnska v roce 2011 mělo náklady ke dni 31. 12. 2011 v celkové výši Kč:	26 531
▶ spotřeba materiálů	953
▶ spotřeba energie	1 501
▶ vodné, stočné	24
▶ prodané zboží a suvenýry	954
▶ opravy a udržování	1 163
z toho restaurování	174
▶ cestovné	128
▶ ostatní služby	3 010
z toho - nákup sbírek	104
▶ osobní náklady	13 732
▶ odpisy dlouhodobého majetku	2 866
▶ ostatní náklady	556
Muzeum Brněnska vykázalo zlepšený hospodářský výsledek ve výši:	288

Mgr. Antonín Reček v.r.
ředitel Muzea Brněnska